

GRADISOV VESTNIK

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADISK«

PLENARNO ZASEDANJE SINDIKALNEGA ODBORA PODJETJA

Korak k neposrednemu samoupravljanju

V četrtek 8. februarja je v dvorani centrale podjetja zasedal plenum sindikalnega odbora Gradisa, ki so se ga poleg članov plenuma udeležili še predstavniki osnovnih organizacij Zveze komunistov edinic, med gosti pa je bil tudi predsednik Republiškega odbora Sindikata gradbincev za Slovenijo tovariš Lado Svetek. Po uvodnih besedah tajnika Lojzeta Cepuša je predsednik sindikalnega odbora Janez Zupan prebral obširno organizacijsko politično poročilo o poglavitnih nalogah sindikalnih organizacij v sedanjih razmerah.

V razpravi so delegati predvsem naglasili, da tako izčrpnega poročila, ki bi tako umirjeno in trezno presojalo položaj pri Gradisu, še nismo slišali. Zanj gre nedvomno zaslug sekretariatu sindikalnega odbora, ki je poročilo s tako zavzetostjo pripravil. Seveda je nudilo tako poročilo obilo gradiva za razpravo in lahko rečemo, da je poročilo dalo tudi temeljni ton razpravi, v kateri so se diskutanti osredotočili na poglavitne probleme Gradisa v sedanjem obdobju.

Vsekakor ni nič čudnega, če je bila decentralizacija delavskega samoupravljanja v osredju pozornosti diskutantov, saj smo o njej zadnje čase res veliko razpravljali na najrazličnejših nivojih in so razprave o njej razgibale vse Gradisove kolektive. Od vsega je iz razprave najpomembnejše spoznane, da smo z decentralizacijo delavskega samoupravljanja do organizacijskih enot storili le prvi pomembnejši korak k dejanski decentralizaciji delavskega samoupravljanja v Gradisu, torej k takemu samoupravljanju, v katerem bi imel vsak član kolektiva možnost neposredno vplivati na odločitve tako glede gospodarjenja kot glede upravljanja. Tovariš Vajt je v razpravi jasno povedal, ko je dejal, da smo z decentralizacijo doslej v glavnem uredili odnose med centralo in organizacijskimi enotami, medtem ko decentralizacija samo s tem še ni segla do neposrednih proizvajalcev. Zato se le ob tem ne smemo ustaviti, ampak moramo v organizacijskih enotah razmišljati o obliki neposrednega samoupravljanja prek ekonomskih in drugih enot. Tovariš Vajt je imel tudi moralno pravico opozoriti na to, saj je mariborska edinica skorajda edina edinica gradbene operative pri Gradisu, kjer ekonomske enote dejansko žive.

Nekateri pa menijo, da smo z decentralizacijo do organizacijskih enot dosegli vse, kar je moč v sedanjih razmerah storiti in navajajo kopicno razlogov, zakaj ne morejo oblikovati ekonomskih enot. Dogaja se celo, da v razpravah o decentralizaciji v svoji organizacijski enoti zagovarjajo ista stališča, proti katerim so se borili ob razpravah o decentralizaciji podjetja. Naglašali so, da ni nikakršnih niti objektivnih niti subjektivnih ovir za prenos pooblastil na organizacijske enote, zdaj, ko bi bilo treba ustvariti možnosti za neposredno samoupravljanje proizvajalcev, pa nastaja kopica problemov od gospodarskega položaja, ki ne dopu-

šča nadaljnje decentralizacije, do nezrelosti delavcev, ki da niso sposobni upravljati, češ da prevladuje močna mezdna miselnost itd.

Če že govorimo o tako imenovani mezdni miselnosti, je le-ta tudi objektivno pogojena, saj se položaj delavca tudi ob tej decentralizaciji na organizacijske enote ni skoraj v ničemer spremenil in sta ostala norma in akord skoraj edina gmočna spodbuda. Dohodek ekonomske enote, t. j. sedanje organizacijske enote, ki ga izplačujemo ob četrletjih, pa ima še vedno močan prizvok nekdanjega dobička, ki pride, kadar pride neodvisno od neposrednega prizadevanja delavca na delovnem mestu. Kajpak je za delavca v takem položaju še vedno najpomembnejše, kakšna je njegova obračunska osnova, kakšna je akordna cena itd., kar samo vzdržuje miselnost, da nekdo zgoraj reže kruh in je potlej po taki miselnosti delavčev zaslužek odvisen samo od tega, kakšno obračunsko osnovo, koliko točk si uspe priboriti. Kolikšen pa je dohodek organizacijske enote, ali ga bo res ustvarila toliko, da bo lahko izplačala točko po 85 dinarjev, ostaja drugotnega pomena. S takim položajem seveda ne spodrežujemo korenin tako imenovani mezdni miselnosti, temveč jo celo negujemo.

Povsem drugače pa usmerimo delavčev pozornost, če določimo take instrumente delitve in ugotavljanja dohodka ekonomske enote, ob kateri delavec neposredno občuti, da njegov zaslužek še zdaleč ni odvisen zgolj od presežanja norm in akordov ter od tega, koliko točk si nabere z večjo pridnostjo in prizadevnostjo za večjo proizvodnjo, ampak predvsem od tega, koliko dohodka ustvari ekonomska enota, kako gospodari in kako proizvaja. V takih razmerah potlej delavec spozna, da je načelo dohodka tudi v gradbeništvu poglavitno merilo zaslužka in da je treba gospodariti tudi pri najmanjših zadevah, da bi bil ta dohodek čimvečji. Če delavec to spozna, potlej spozna tudi, da ni nikogar, ki bi mu mogel kaj podariti, da ni neke skupne vreče, iz katere bi mogel kaj dobiti, ampak da je vse odvisno le od njega samega, od gospodarjenja njegove skupine. S tem pa napravimo seveda tudi konec mezdni miselnosti.

Prav tega pa se vneti zagovorniki centralizma v organizacijskih enotah ne zavedajo, s čimer ostajajo neizkoriščene sposobnosti delavcev in njihove pobude za čimboljše gospodarjenje. V tem je pa

poglavitni izvor tako imenovanih notranjih rezerv, ki bi, če bi jih sprostil, omogočile nesorazmerno hitrejšo rast dohodka kot pa ga omogoča sedanji sistem, ob katerem je gospodarjenje stvar le nekaterih poklicanih, pa četudi se imenujejo organi delavskega samoupravljanja organizacijskih enot.

Politični delavci Gradisa so na nedavnem plenarnem zasedanju močno naglasili prav to plat decentralizacije ter vidijo uspešen napredek celotnega podjetja prav v sprostitvi teh delavskih pobud.

S tem pa je tesno povezan še drug problem, o katerem so tudi razpravljali na nedavnem plenumu sindikalnega odbora podjetja. S prenosom pooblastil na organizacijske enote je vzkliko vprašanje, kakšen naj bo sploh položaj teh organizacijskih enot in kakšen naj bo sploh Gradis, ali združenje samostojnih podjetij ali pa enotno podjetje. No, vsi se strinjamo, naj bo Gradis enotno podjetje, ker le tako zagotavljamo, da bo Gradis uresničil naloge, ki jih ima kot GRADIS. Posebna naloga Gradisa pa je, da razvija industrijsko gradnjo stanovanj, kar zmore le veliko podjetje, le veliko podjetje je sposobno koncentrirati toliko obratnih sredstev, da lahko gradi stanovanja za prodajo itd. Le veliko podjetje se more znanstveno lotevati nadaljnega razvijanja gradbeništvu, ker more zato koncentrirati tako kadre kot sredstva. Glede tega je tudi plenum določil jasno orientacijo ter s tem v zvezi opredelil tudi naloge centrale podjetja.

Seveda se politični delavci na plenarnem zasedanju niso ustavili le ob teh problemih, ampak so opozorili tudi na naloge sindikalnih organizacij, kako naj uresničimo te poglavitne naloge v naslednjem obdobju. Ob teh so posebej naglasili, da si morajo sindikalne podružnice še bolj kot doslej prizadevati za čimbolj neposreden stik z delavci, jih obveščati o dogajanjih v podjetju in edinici. In ne le obveščati, temveč jim tudi omogočiti, da bodo mogli povedati svoje mnenje do posameznih problemov gospodarjenja in samoupravljanja ter tudi odločiti o vseh zadevah, ki jih neposredno zadevajo. Zato

se morajo sindikalni odborniki in vsi politični delavci nenehno prizadevati za tako delo organov delavskega samoupravljanja, da bo vsak njihov sklep plod široke razprave v kolektivu in da bo postala vsaka pomembnejša odločitev stvar vsega kolektiva, za katero se bo potem tudi boril. Od tod tudi misel, da je treba organizacijsko zgradbo sindikata prilagoditi oblikam neposredne delavske samouprave, med najpomembnejšimi nalogami pa je seveda izobraževanje delavcev, da bodo kos obsežnim nalogam, ki jih tako samoupravljanje postavlja pred njih, da bodo kos odgovornosti, ki jo z njo prevzemajo nase.

Mimo teh vprašanj so na plenumu obravnavali še druga, ki neposredno zadevajo delavce od higijensko tehnične varnosti do problemov posameznih edinic n. pr. lesnega obrata v Skofji Loki, za katerega je slišati, da začenjajo nanje spet pritiskati z občine, naj se priključi tamošnji lesni industriji.

Na sploh pa lahko zapišemo, da je vzkliko v referatu in v razpravi obilo pobud, ki bodo nedvomno pospešile tako družbeni kot gospodarski razvoj podjetja.

SKLEPI

Poleg sklepov, ki smo jih na tem področju že izvedli, smatra sekretariat za potrebno, da v dopolnitve sprejmemo še naslednje sklepe:

■ Dosledno izpolniti vse sklepe zadnje sindikalne konference in sklepe OO ZK.

■ Postaviti in utrditi tako organizacijsko strukturo podjetja in proizvodnega procesa v organizacijskih enotah, ki bo izboljšala sedanje poslovanje podjetja in ki bo nadaljnji korak v decentralizirano samoupravljanje.

■ Gospodarska politika podjetja mora postati skupna skrb vseh proizvajalcev in političnih organizacij in ne samo vodilnega kadra. V zve-

Pred volitvami DS

Kdo bo član novega delavskega sveta, kdo nas bo zastopal? To so vprašanja, ki se že danes pojavljajo po naših gradbiščih.

Skupno z obratnimi sveti bomo izvolili 570 članov. Če tu pristejemo še svete obračunskih enot, potem se številu upravljalcev dvigne na nekaj preko 850, to je pa že armada upravljalcev.

Zdi se mi, da ni potrebno posebej poudarjati odgovornosti, ki jih imajo člani delavskih svetov, posebno danes, ko se naloge v zvezi z nadaljnjim razvojem samoupravljanja iz dneva v dan večja. Minili so časi, ko je v gradbeništvu teklo vse po »znorcu«. Danes je konkurenca že huda in horba za obstoj podjetja, rentabilnost in ekonomičnost poslovanja je iz dneva v dan večja. Vedno bolj se v ospredje postavljajo vprašanja kvalitete in solidnega dela. Mi si moramo stalno prizadevati, da dvignemo proizvodnjo ob istočasnem znižanju proizvodnih stroškov. Predvsem pa, da za dobro organizacijo dela najdemo notranje rezerve za dvig produktivnosti dela.

S tem ko vključujemo vedno širši krog proizvajalcev v upravljanje, se bistveno spreminjajo tudi notranji odnosi v kolektivu. Edinice imajo svoje pravilnike, same si »režejo kruh« itd. Skratka, pred organe delavskega samoupravljanja se postavlja vedno več neposrednih in odgovornih nalog. Prav zato nam ne more biti vseeno, kakšen bo novi delavski svet, ki bo prevzel v upravljanje podjetje. Zato predlagamo sindikalnim podružnicam in vsem ostalim političnim organizacijam podjetja, da že danes pričnejo z zbiranjem kandidatov in pripravami na volitve v organe delavskega samoupravljanja, seveda pa morajo sedanji organi pripraviti tudi poročila o svojem delu v mandatni dobi.

—c

zi s tem je čimprej sestaviti perspektivni plan podjetja.

■ Čimprej je treba urediti in vskladiti odnose v podjetju glede vodenja in upravljanja ter v zvezi s tem sprejeti nova Pravila podjetja in poslovnik podjetja.

■ Delo komunistov in sindikalnih funkcionarjev je vskladiti s smernicami III. plenuma ZKJ in temeljito proučiti vse slabosti, ki so se pojavile pri uresničenju sklepov in pri utrjevanju socialistične demokracije.

■ Osnovne organizacije ZK in sindikalne organizacije morajo skrbeti za pravilno koordinacijo, predvsem pa imeti dovolj posluha za aktivno delo posameznikov in tako izbrati v vse organe upravljanja le najboljše, najbolj predane in razgledane člane kolektiva.

V. J.

Na Triglavu? Ne, to je vrh stavbe žalskega nebotičnika

OSEMNAJSTURNI DELAVNIK

Življenje mnogih naših žena je še vedno en sam delovni dan, ki pozna le malo razvedrila in počitka

»Edina zabava mi je radio,« je priznala. »Ta igra kar naprej.« In že je odhitela, ker jo je priganjalo delo.

Vsak dan sem trepetala...

V obratu gradbenih polizdelkov — ali kar po domače — v betonarni, je že 9 let zaposlena tovarišica Kristina Drap. Živi v Sentvidu pri Stični. Po poklicu je kvalificirana betonarka in njeni predpostavljani pravijo, da je sposobna delavka, ki se lahko kosa z marsikaterim moškim.

Vsako jutro vstane Kristina ob 5. uri, da pride ob 5.52 pravočasno na jutranji vlak. Domov se vrne ob 16.15. Več kot 13 ur je torej odsotna z doma.

»Prej, ko sta bili deklici majhni,« je pripovedovala, »sem se vsak dan trepetaje vračala domov. Nikoli nisem vedela, če bom še našla doma vse v redu.« Tovarišica Kristina ima namreč dve deklici, Jožico in Emilijo. Prvi je zdaj 12, drugi pa 9 let.

»Zdaj že nekako gre. Večja že lahko poskrbi za kosilo, v šoli sta pridni,« je pripovedovala. Toda vedno ni tako. Kristinina mama je namreč zaposlena v Grosuplju.

»Ko sta bila otroka majhna,« je pripovedovala, »ju je nekaj časa pazil starejši invalid.« Toda možakar ga je včasih rad srknil čez mero in takrat sta mali deklici bolj čuvali odraslega, kot pa on nju.

»Kaj pa ob nedeljah?« sem vprašal.

Njena nedelja je takšna, kot pri večini žena. Malo več počitka, sicer pa kar dovolj vsakovrstnega dela — pranje, kuhanje, šivanje, likanje in drugo.

Kristina je še povedala, da se nad zaslužkom ne more pritožiti. Če pride v dobro skupino, potegne tudi do 50 tisočakov, no, vedno pa ne toliko. Pripomnila je še, da se še najdejo moški, ki ne morejo razumeti, da »ena baba lahko toliko zasluži.« Večina sicer ni takšna, nekateri pa so,« je pribila.

Vprašal sem jo, če ne more kje bliže dobiti stanovanja. V razgovor se je vmešal tovariš Pižent, vodja kadrovsko-socialnega sektorja v betonarni.

»Ni sredstev,« je pripomnil. »Saj je bila Kristina v naši stanovanjski zadruzi. Toda naša sredstva v ekonomski enoti so za te potrebe zelo pičlo odmerjena. Potrebni pa je veliko.«

Tovarišica Kristina je še pripomnila, da bi bila vesela vsake skromne sobice s kuhinjo, samo da bi prišla bliže svojemu delovnemu mestu. Toda za zdaj ji nač ostanje samo upanje...

Nedelja je zome - delavnik

Tisti ljudje, ki hočejo v »Gradisu« do glavnega direktorja, ing. Keržana, se morajo prej javiti tovarišici Nuši Piškurjevi. Že več let opravlja posle tajnice.

Tovarišica Nuša živi razmeroma daleč od svojega delovnega mesta. Kmalu po vojni sta si zgradila z možem na Ježici hišico. Potem je v družino prišel naraščaj — najprej Boštjan, pozneje še Marjetka. Zdaj je Boštjan že cel fant, star je 14 let, Metka pa je še majhna, nima še niti 6 let.

»Sami veste, kakšen križ je danes z gospodinjskimi pomočnicami,« je pripovedovala. »Zdaj rajše delam vse sama.«

Okrog četrta na štiri pride domov. Potem začne kuhati kosilo, pospravljati in drugo. Nekaj časa je fantek vodil sestrico v vrtec.

»Vsa sreča, da imama bližjo hišo šolo. Boštjan je tudi zelo vesten,

nih problemih, na katere vsi skupaj v mrzlici in naglici dela, žal, vse prevečkrat radi pozabljam...

Ko sem bila v bolnišnici, sa moji spoznali, kaj je mama

Tovarišico Jožico Brglez dobro poznajo vsi »Gradisovci«. Ze 15 let opravlja posle snažilke v centrali. »Kako kaj živite?« je bilo prvo stereotipno vprašanje.

Povedala je, da zdaj še kar gre. Pri hiši je namreč šest otrok — pet deklet, najmlajši pa je fantek. Najstarejša Jožica ima že 18 let, letos bo končala metalurško šolo. Potem bo šla v tovarno »Titan«, ki jo študentira.

»Ampak prej, ko so bili otroci majhni, je bilo gotovo hudo?«

»Oh, seveda,« je odvrnila. »Takrat je bilo samo pranje. Večkrat sem morala otroke pustiti kar same, da so se sami »rihtali«. Drugače pač ni šlo.«

Povedala je še, da vstane vsak dan okrog 6. ure. Mož si sam pripravi zajtrk, potem pa je treba poskrbeti za otroke, ki gredo v šolo. Dopoldne jim pripravi in skuha kosilo, ker je zaposlena s čiščenjem popoldne.

»Kdaj pa greste počivat?«

»Kakor je, včasih ob 10, včasih

Po napornem delu se je treba tudi razgibati in razvedriti, pravijo kegljačice našega športnega društva... Seveda je kegljaški šport pri nas najbolj razvit. Zal pa se zadnje čase po vseh edinicah opaža popuščanje kegljaškega športa ženskih ekip

nikoli še ni pustil hiše odklenjene ali naredil kaj narobe.«

Nedelja je pri Piškurjevih težko pričakovana dan. Metka vsak dan na koledarju prečrta dan, ki je minil, da vidi, koliko dni je še do nedelje. Takrat malo dlje poležijo, no, to je vse. Potem se pa začne delo — pripravljanje kosila, pranje, likanje.

»Sama ne vem, kako to zmorem. Na srečo imam dobrega moža, da mi marsikaj pomaga,« je pripovedovala. »Včasih grem spat tako utrujena, da zaspim kot ubita in zjutraj preslišim budilko,« se je nasmehnila.

»Kaj pa zabava? Kino? Gledališče?« sem vprašal.

»Oh, malo je tega. V kino greva z možem morda enkrat v treh mesecih, gledališče zame ne obstaja.« Povedala je še, da ima povrh vseh nalog v službi in doma še več funkcij — v šoli, v sindikatu in v podjetju, kjer vodi blagajno samopomoči.

»Zdaj že nekako gre,« je priznala, »ampak včasih, ko sta bila otroka majhna, sem samo letala. Na Ježici so me poznali pod vzdevkom — tista, ki leti...«

Da le ne bi bilo nikoli slabše

Tovarišico Marijo Potrčevič smo našli v betonarni. Njen poklic: betonarka. Sicer pa pravi, da se upa lotiti vsakega dela. Včasih opravlja tudi delo železokrivca.

Marija je doma v Dolu. Živi pri materi, ki ji skrbi za deklico, triletno Tatjano. Zato je njeno življenje manj težavno, ker se lahko v marsičem opre na mamo. Ko se pripelje domov, jo že čaka kosilo. Ni čudno, da je Marija polna optimizma in vedre odločnosti.

Konec lanskega leta si je kupila moped. Z njim se vsak dan vozi v službo.

»Torej, moža s svojim mopedom zdaj večkrat prehitite,« je bilo moje vprašanje, ker sem domneval, da se mož vozi v Ljubljano s kolesom.

»To pa ne,« je odvrnila. »Mož se ne vozi niti z mopedom niti s kolesom. Je preveč zmrzljiv,« se je zamejala.

Vsako soboto gre Marija z možem v kino. Ob sobotah in nedeljah dela v prostem času na vrtu.

»Seveda, vam je laže, ker imate mamo,« sem ji dejal ob slovesu.

Toda pogumna Marija mi ni povsem potrdila. »Že res, mama mi ve-

liko pomaga. Ampak tudi če ne bi bilo tako, kot je pri nas, bi se že kako znašla.«

Za kino nimam časa

V samskem domu v Tomačevski ulici je zaposlena kot snažilka tovarišica Hilda Horvatova. Tudi njen mož je zaposlen pri »Gradisu« kot zidar.

»Imam tri fante — Antona, Marjana in Stanka. Najstarejši hodi v 6. razred, najmlajši pa v prvega. Zdaj že gre, Anton mi precej pomaga pri delu, hodi po kruh, po mleko in še marsikaj opravi.«

Tovarišica Hilda je zaposlena dopoldne. Otroci so takrat sami do-

Da bo krajša pot od doma do službenega mesta... Tovarišica Marija Potrčevič si je letos omislila moped... da, da brzina povesod odigra svojo vlogo

ma. Ob pol desetih, ko ima pol ure odmora, skoči s kolesom domov. Ima namreč stanovanje v Savskem naselju. Potem v naglici malo pripravi za kosilo, pa mora spet nazaj na delovno mesto.

»Seveda doma ni pravega reda,« je pripovedovala. »Kadar imajo otroci šolo popoldne, jim ne morem pripraviti pravega kosila. Domov pridem šele ob pol treh in potem začnem kuhati.«

»Imate kosilo že pripravljeno, ko pride domov mož?«

»Ne vedno,« se je zamejala. »Mož mora pač počakati.«

Vprašal sem jo, kako je z zabavo in prostim časom. Morda bere časopise, knjige, hodi v kino?

Spet se je veselo zamejala. »V kino ne zahajam. Škoda časa. Časopisov tudi ne berem, ker pri tem ne bi mogla opravljati nobenega dela. Edino radio imam, to mi je edina zabava pri delu,« je končala in odhitela z metlo v notranjost barake.

I. P.

Ta dva že nista slabe volje, kot vidite na sliki. Tovarišica Kristina Drap in tovariš Martin Pižent, sta pred fotografsko lečo zelo »dobro« odigrala svojo vlogo.

vsezdaj zjutraj, poleti in pozimi, ko je trda tema. In vračajo se domov v trdi temi. Nekatere se vozijo na delo od daleč, po celo uro in še več. Casa za razvedrilo in počitek je malo, celo nedelja je izpremenjena pri marsikateri ženi v navaden — delovni dan.

Pred letošnjim 8. marcem — dnevom žena — smo obiskali nekaj naših delavk-mater. Nismo jih izbirali po kakšnem vnaprejšnjem pripravljenem načrtu, pomenili smo se z njimi kar tako, mimogrede, s tisto, ki smo jo imeli pravzaprav pred nosom. In spregovorile so o svojem življenju, o neštetihih drobni težavah in skrbih, o tistih vsakdanjih brigah in drobnacijah, ki jih je nič koliko in ki sestavljajo življenje. Spregovorile so stvarno, tako kot je v resnici, brez pretiravanja in tudi brez olepšavanja, spregovorile so o svojih drobnih, a zanje vendar važ-

tudi kasneje. Vesela sem, ker so otroci v šoli pridni.«

Potem je pripovedovala, da je nekoč zbolela. Bila je zlatenico in morala je za dva meseca v bolnišnico. »Ko sem se vrnila, je bilo doma vse narobe. Takrat so moji spoznali, kaj je mama,« se je smejala.

»Vam mož pri delu kaj pomaga?«, sem jo vprašal.

»O, to pa. Kurjava je njegov sektor, včasih se tudi zasuče okrog štedilnika.«

»Kdo pa ga je navadil kuhanja?«

»Kar sama sem ga navadila,« se je vedro zasmejala.

Ob nedeljah, je povedala, tudi ne manjka dela. Včasih gredo popoldne na obisk k sorodnikom — to je vse. V kino ne hodi, v gledališče morda enkrat na leto.

K prazniku žena čestitajo tudi žene in dekleta s sinjega Jadrana

Lelošnje smučarsko prvenstvo Gradisa je potekalo v splošnem zadovoljstvu, kljub temu pa imajo tekmovalci in organizatorji nekaj kritičnih pripomb

57... 58... 59... Smuk

Anica Perme se je pogumno spustila po isti progi kot moški

Stanko Klinar — nenadkriljiv! Državni reprezentant elegantno krmari skozi vrata

Zahrbtni grebeni in jarki so pokopali upe marsikaterega tekmovalca

V četrtek zvečer, 15. februarja, so se v domu »Gradisa« na Pohorju zbrali v res prijetnem in prijateljskem vzdušju vsi tekmovalci, ki so se odločili, da bodo zastopali na smučarskem prvenstvu »Gradisa« barve svojega vodstva ali edinice. Vsak tekmovalcec se je po svoje pripravil na jutrišnji odločilni dan, medtem ko so vodje ekip pri sodniškem zboru prijavljali tekmovalce za posamezne discipline, nakar je bilo žrebanje.

Tu je prišlo do majhnega nesporazuma, ker se nista mogla sporazumeti šef gradbenega vodstva Raven ing. Stok in šef gradbenega vodstva Jesenice tov. Vovk. Prvi je hotel, da se ocenjujejo po trije tekmovalci iz vsake edinice v vsaki disciplini, medtem ko je tov. Vovk zagovarjal mnenje, naj se ocenjuje le po en tekmovalcec. Po precej bučni debati je bil slednjič tov. Vovk uspešnejši, saj je svojo trditve opiral na razpis o načinu tekmovanja in ocenjevanja.

Naslednjega dne, v petek, 16. februarja, se je ob pol devetih zjutraj začel smuk za moške. Proga je potekala od hotela Bellevue po poti pred našo kočjo do žičnice-sedežnice in od tam do njene spodnje postaje v skupni dolžini 1800 m, z višinsko razliko 250 m in 11 obveznimi vratici. Proga ni bila lahka; zgornji del od Bellevue do začetka žičnice je bil nekoliko lažji, dočim je bil del od sedežnice do tako imenovanega rokava leden in skoraj brez snega, zato je bil torej zelo zahteven. Od tam je proga potekala preko neštehtih grebenčkov in jarkov, ki so pokopali upe marsikaterega tekmovalca, prav do spodnje postaje žičnice-sedežnice. Na cilju se je zbralo 16 tekmovalcev, kako so bili posamezniki uspešni, pa je razvidno iz končnih rezultatov.

Takoj po končanem smuku so se tekmovalci pomerili še v slalomu, ki je bil postavljen na pobočju ob žičnici-vlečnici. Dolžina proge je znašala okrog 350 m z višinsko razliko ca. 25 m in 20 vratici. Proga ni bila pretežka, obe — tako za smuk kot za slalom — pa je trasiral znani mariborski smučar Vogrinc. Na tem mestu se mu za opravljeno delo lepo zahvaljujemo, saj je svojo nalogo opravil z veščo roko izurjenega tekmovalca v splošno zadovoljstvo. Slalom je imel dva teka, rezultati pa so objavljeni ob koncu članka.

Tekmovanje v smuku in slalomu je bilo končano že ob pol enajstih, nakar je pisana karavana smučarjev in hlače počasi krenila proti koči. Višinsko razliko sta med drugimi prav uspešno premagovala tudi dva glavna »navijača« — inženir Stok in tovariš Janžekovič, ki mu takšni vzponi zelo koristijo za vzdrževanje dobre forme nogometnega sodnika.

Da ne pozabim — še naša dekleta! Najbolje sta se odrezali Anica Permetova in naš veteran »Ljubca«, ki sta se celo v konkurenci »močnega« spola kar dobro uveljavili, saj sta vozili na istih progah kot moški.

V koči smo bili odlično postreženi in moramo ob tej priložnosti zlasti pohvaliti prizadevnost in trud tovariša Babiča, strežajke Metke in naše vrle kuharice tovarišice Senekovičeve, ki je res po materinsko skrbela za udobje in lačne želodce nas vseh.

Po kosilu so bili ob 15. uri na sporedu solo teki. Proga je trasiral in markiral s svojimi fanti iz Raven znani olimpijec in državni tekaški reprezentant Stefan Robač, ki je bil obenem vodja ravske ekipe. Skratka, šef gradbenega vodstva Raven le ni vzel vse zadeve tako lahko. Robač je progo trasiral tako, da je bil start in cilj na Pohorski cesti. Potekala je mimo železniškega doma do transformatorja, kjer se je dvignila proti bazenu in razglednem stolpu, nato pa po pobočju spustila nazaj na cesto, kjer je bil cilj. Dolga je bila okrog 4 kilometre in zelo zahtevna.

Na progi so startali mnogi tekmovalci, ki so zjutraj že vozili smuk in slalom. Torej — še en napor, ki se ga niso ustrašili niti z navadnimi terenskimi smučmi. Ob tej priložnosti bi morali grajati nesportno gesto tovariša Zaletela, ki ni hotel posoditi nar tekaških smuč tekmovalcem iz Maribora, čeprav je imela ekipa Raven kar štiri nare tekaških smuč. Tako sta Mariborčana Greben in Rakovič tekla kar z navadnimi terenskimi smučmi. Verjetno je tovariš Tone danes že spoznal, da skopost nima nič skupnega v iskrenem in tovariškem športnem vzdušju.

Favorita v teku sta bila Jesenica Jan in Slivnik, stara rutinirana tekača. Toda zgodilo se je drugače. Zmagala je nezlomljiva volja in borbenost nad izkušnostjo. Tekmovalca iz Raven — Maks Cekon in Ivan Jamnik — sta se borila takšno zagrizeno, da tega ni mogoče popisati. Ta skromna in tiha fanta, prav-

cati koroški grči izpod Uršlje gore, sta prvič v življenju nataknila prave tekaške smučke in se borila s takšno voljo, kakršno redko vidiš celo na mednarodnih tekmah. Ko sta skoraj skupaj prispela na cilj, sta vsa upehana in od skoraj nadčloveških naporov kar pomoderela v obraz, komaj izdabila iz sebe, da sta nadvse srečna, ko smo jima povedali, da imata najboljša časa.

Svoje zadovoljstvo in veselje nad svojimi varovanci je ing. Stok izrazil s tem, da jima je kot prvi segel v roko in jima tudi prvi čestital. Ne smemo pa tudi pozabiti borca tovariša Skrjanca, ki je po smuku in dobrem kosilu ohranil še toliko energije, da je to naporno progo pretekla do kraja.

Zvečer so bile v koči razdeljene nagrade in razglašeni rezultati. Ob tej priložnosti sta ob prisotnosti inženirja Jožeta Uršiča spregovorila še predsednik sindikata, tovariš Zupan in predsednik mariborske sindikalne podružnice, tovariš Graifer. Prehodni pokal je znova osvojila ekipa Jesenice. Po tej slovesnosti smo še malo posedeli in pokramljali, tokrat seveda brez treme, nakar smo se začeli počasi poslavljati. Ob slovesu smo se razšli z vzklikom: »Na svidenje drugo leto v Ravnah!« Tam bo namreč leta 1965 smučarsko prvenstvo »Gradisa«. Inženir Stok je obljubil, da bo tekme dobro organiziral, kar mu prav radi verjamemo, saj je edino on, skupaj s šefom Jesenice, tovarišem Vovkom, od začetka do konca bodril svoje fante in se z njimi vred veselil uspehov, ki sta jih prav ti ekipi poželi največ.

Ob koncu je treba pohvaliti zelo dobro organizacijo in sodniški zbor z dr. Kokalom na čelu, ki je svoje delo opravil hitro in brezhibno, tako dajo bili rezultati znani že nekaj trenutkov po zaključku tekmovanja.

Še nekaj veselih

Proga v smuku, ki je bila najbolj zahtevna, je seveda mnogim tekmovalcem precej zmehtala kolena. Marsikdo je rad ali nerad naredil »piko«, bilo pa je še več drugih zabavnih dogodivščin.

Po zmagi v smuku je Klinar smeje izjavil: »Proga ni bila težka.«

Drugoplasirani Pirc je dodal: »Kar šlo je! Klinarja pa seveda ne moreš ujeti!«

Tretjeplasirani, simpatični Maks Cekon, je izjavil: »Slo je v redu, samo ni mi — laufalo!«

Drugi pa so bili drugačnega mnenja. Večina je skoraj preveč »laufalo«. To je razvidno tudi iz izjave »padalca« — ki pa je v resnici padalec — tovariša Skrjanca:

»Peljal sem skozi vsa vrata in menda šel skozi nekaj oken. Če ne bi bilo ženske za menoj, ne bi šel do kraja, tako pa me je naprej gnala moška čast.«

Marjanu je brzina dan pred tekmo raznesla hlače in sicer po »žlebu«, to je na tistem delu telesa, kjer hrbtenica izgubi svoje ime. Seveda jih je še isti večer skrbno zašil, a ni nič pomagalo, brzina je spet opravila svoje. Samo da mu jih je drugič raztrgalo po »slemenu«.

Enako se je zgodilo simpatični Ingrid, verjetno zaradi lovenja ravnateljca.

Ko je Marjan o tej nezgodi pripovedoval Grebencu, mu je ta odvrnil, da so bile gotovo vmes skrivnostne »vulkanske« sile. Zlobno, kajne?

Nekateri tekmovalci pa so vse preveč pazili na svoj stil in premalo na brzino. Pred tekmo se je celo raznesla novica, da bosta v smuku dva teka — v prvem naj bi ocenjevali samo »stil«, v drugem pa hitrost. Seveda so tisti »stilisti« prišli v končni razvrstitvi precej na »začelje«, kar je razvidno tudi iz rezultatov.

Stari

Kaj pravijo tekmovalci in organizatorji

Kolikor je bilo mogoče, smo na hitro zbrali nekaj vtisov in mnenj, tako pri posameznih tekmovalcih, kot pri organizatorjih tega tekmovanja, zlasti pri tovarišu Zupanu, predsedniku sindikata, ki že več let daje pobude za organiziranje takšnih tekmovanj.

Vsi tekmovalci in organizatorji so močno pohvalili organizacijo prireditve in nasploh res iskreno, tovariško vzdušje, ki je za dan ali dva povežalo delavce »Gradisa« iz vseh koncev in krajev Slovenije. Vsi so bili na tekmi kot ena sama velika družina. Večina pa je bila mnenja, da je en sam dan za takšno tekmovanje odlično premalo, kajti nekateri tekmovalci so letos na Pohorju prvič navežali smuč na

noge. Res je sicer, da pri tem pridemo nekoliko navzkriž z načeli »ekonomske« in s splošno usmeritvijo ekonomskih elit, vendar bi z malo dobre volje tudi te stvari lahko rešili. Splošno mnenje je bilo, naj bi imeli v prihodnje vsi tekmovalci vsaj en dan pred tekmovanjem možnost nekoliko »razgibati« svoje ude in proučiti progo.

Tako kot so vsi pohvalili marljive Ravenčane in Jeseničane, pa tudi druge edinice in gradbena vodstva, ki so poslala svoje zastopnike na Pohorje, pa je enodušna kritika ožigosala Celjane in Kranjčane, kakor tudi Betonarno, ki niso mogli pri vseh svojih zaposlenih najti niti enega človeka, da bi zastopal barve teh treh kolektivov. Nekateri so bili mnenja, da zanimanje za smučarski šport nasploh v »Gradisu« zamira, kar naj bi se odrazilo tudi na letošnjem prvenstvu na Pohorju. Vsekakor je to signal, da bo treba te stvari nekoliko globlje pretehtati in poiskati vzroke za takšno stagnacijo smučarskega športa.

Državni reprezentant v alpskem smučanju, Stanko Klinar, je bil seveda nepremagljiv favorit. Toda ta tihi in skromni fant si je pridobil vsesplošne simpatije predvsem s svojo tovariško, res športno gesto, ko je svojo nagrado (kar vezi za smuč) brez oklevanja podaril mlademu delavcu iz Raven, Maksu Cekonu. Ta prav tako skromni fant je nastopil brez prave opreme, kar je dokaz, da se v tem smučarju skriva velik talent. Skoda bi ga bilo zanemariti.

Ko smo že pri alpskem smučanju, je treba še povedati, da je bila proga za smuk precej težka, vsaj za večino nastopajočih, zlasti pa še za ženske.

Pohvaliti je treba tudi marljive Ravenčane, ki so se tako sijajno odrezali v teku. Vsekakor se Ravenčanom pozna izkušena roka olimpijca Stefana Robača, ki skrbno hdi nad svojimi varovanci. Nedvomno sta ravska tekmovalca, Ivan Jamnik in Maks Cekon, nadarjena tudi za tek in bi bilo škoda, da ne bi razvila vseh svojih sposobnosti.

Ob koncu ni bilo prav, da ne bi pohvalili tudi tistih starejših tekmovalcev, ki imajo že precej »pomladic« na plečih, pa jih to ni odvrnilo, da se ne bi pogumno spuстили po zasneženih vesinah. Vsekakor bi si mladina lahko vzela za zgled takšne tovariše in tovarišice, kot so ing. Dušan Dovjak, Valter Stropnik, Ljuba Tometova in še nekateri drugi.

Rezultati prvenstva

EKIPNO: 1. Gradbeno vodstvo Jesenice 20 točk, 2. Gradbeno vodstvo Ravne 18 točk, 3. Lesni obrat Skofja Loka 15 t., 4. Gradbeno vodstvo Maribor 13 t., 5. Centralni obrati Ljubljana 9 t., 6. Centrala Ljubljana 4 t., 7. Gradbeno vodstvo Ljubljana 3 točke.

POSAMEZNIKI, MOSKI — SMUK: 1. Klinar Stanko (Jes) 1:52,8, 2. Pirc Janez (Skofja Loka) 2:04,5, 3. Cekon Maks (Ravne) 2:51,0, 4. Rakovič Peter (Maribor) 2:54,5, 5. Starovasnik Marjan (Mrb) 2:57,2, 6. Stropnik Valter (Mrb) 3:04,5, 7. Zupan Tone (CO Lj) 3:21,6, 8. Zaletel Tone (Ravne) 4:00,5, 9. Jamnik Ivan (Ravne) 3:21,8, 10. Novak Osvin (Centrala) 4:26,3, 11. ing. Dovjak Dušan (Mrb) 4:28,8, 12. Skrijanc Marjan (GV Ljubljana) 8:22,2. Dva tekmovalca sta zaradi padcev odstopila od tekmovanja.

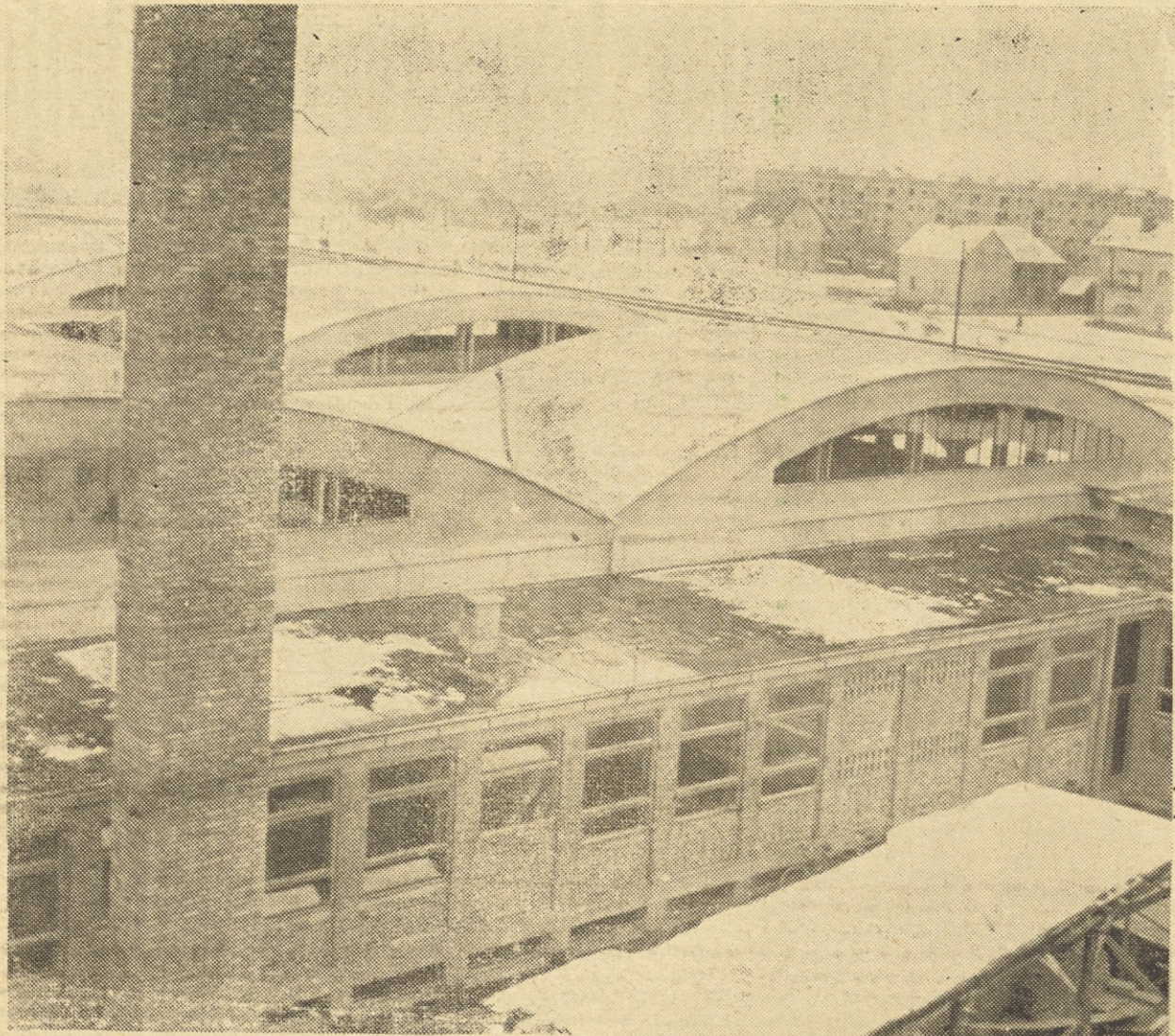
MOSKI — SLALOM: 1. Klinar Stanko (Jes) 60,7, 2. Cekon Maks (Ravne) 69,4, 3. Pirc Janez (Sk. L.) 73,9, 4. Rakovič Peter (Mrb) 80,5, 5. Stropnik Valter (Mrb) 85,1, 6. Starovasnik Marjan (Mrb) 87,4, 6. Bergant Tone (Centr. obrati Lj) 88,0, 8. Jamnik Ivan (Ravne) 91,5, 9. Novak Osvin (Centrala) 95,0, 10. Zupan Tone (C. O. Lj.) 99,1, 11. ing. Dovjak Dušan (Mrb) 105,5, 12. Zaletel Tone (Ravne) 120,4. Dva tekmovalca sta odstopila.

MOSKI — TEK NA 4 km: 1. Jamnik Ivan (Ravne) 20:10, 2. Cekon Maks (Ravne) 20:18, 3. Slivnik Gregor (Jes) 21:41, 4. Jan Anton (Jes) 22:06, 5. Zaletel Tone (Rav) 24:18, 6. Rakovič Peter (Mrb) 25:50, 7. Stanovnik Pavle (Sk. L.) 26:07, 8. Grdadolnik Jakob (C. O. Lj) 28:34, 9. Grebene Jože (Mrb) 31:20, 10. Založkar Vinko (Lj) 36:02, 11. Skrijanc Marjan (Lj) 36:47. Trije tekmovalci so odstopili od tekmovanja.

ZENSKO — SMUK: 1. Perme Anica (Centr. Lj) 4:27,0.

ZENSKO SLALOM: 1. Perme Anica (Centr. Lj) 99,1.

Hitro-solidno-poceni

Del skladiščne hale lokotovornega kolodvora v Ljubljani. Pogled iz upravnega poslopja

Skoraj natanko tako kot v reklamnih oglasih: Naše podjetje posluje hitro, solidno in poceni! Zato se obrnite za vse gradbene storitve samo na priznano firmo Gradis-Zalog! To ime vam jamči uspeh! Ne zamudite ugodne priložnosti itd.

Naš kolektiv gradbišča v Zalogu ali Ljubljana-okolica, kakor se je preimenovalo spriču spremenjenega in razširjenega področja, se je ob gradnji loko-tovornega kolodvora v Ljubljani zares izkazal. Največji objekt — skladiščno halo, ki je dol-

ga okrog 100 metrov in široka 76 metrov, so začeli graditi lani 17. marca, 18. decembra pa so jo že predali svojemu namenu. Od vseh del, katerih vrednost znaša čez pol milijarde dinarjev, jim je ostalo letos še nekaj del na upravni stavbi v vrednosti okrog 30 milijonov dinarjev. Vse drugo so opravili do predvidenega roka. Del pa ni bilo tako malo.

Zgradili so torej veliko skladiščno halo, grade še upravno poslopje, zgradili so lopo za vnetljive teko-

čine, tovarniški dimnik pri upravni zgradbi za začasno ogrevanje poslopij, potlej jih bodo ogrevali namreč iz nove ljubljanske toplarne. Zgradili so 80-tonsko tirno tehtnico pa 30-tonsko cestno tehtnico, javno stranišče, kretno hišico, objekte za naselje, spodnji stroj za železniške ture, preložili letališko cesto, zgradili kompletno kanalizacijo in vodovod, postavili industrijski tir k podjetju »Minerale« oziroma k Gradisu, cestni prelaz za podjetji Prehrano in Globus, vse skupaj v vrednosti 515 milijonov dinarjev.

No, celotna realizacija tega gradbišča pa je znašala lani 667 milijonov dinarjev, medtem ko so predlanskim napravili le za 352 milijonov dinarjev realizacije. Ob tem pa je bilo zaposlenih predlanskim 237 ljudi in lani povprečno 315. To pomeni, da je znesla realizacija na

enega zaposlenega predlanskim okrog poldruga milijona dinarjev in lani 2,170 milijona, kar pa je še nekaj izpod Gradisovega povprečja. Če pa računamo le vrednost opravljenih gradbenih del, se podoba spremeni. Če računamo le gradbeno realizacijo, torej brez obrtniških del, pa je znesla lani realizacija na zaposlenega pri Gradisu 1,7 milijona dinarjev, na zaloškem gradbišču pa 1,78 milijona dinarjev.

In gradili so solidno. Kot mi je povedal šef gradbišča inž. Tone Pogačnik, ustreza kakovost gradnje vsem predpisom in zahtevam. Celo več, preskusi so pokazali, da prenese material večje obremenitve od predpisanih.

Skladiščna hala — je pripovedovala tovarišica Meri (Marija Kokovica, gradbeni tehnik, ki je vodila gradnjo lope vnetljivih tekočin pa obeh tehtnic, kretniške hišice, sanitarij itd.) — je bila največji problem. Poseben problem je bil 76-metrski razpon, kolikor je hala široka. Zgradili smo trojni lok iz prednapetih vezi in s kabli, od katerih je vsak obtežen s 415 atmosferami. Raztezek kablov po obtežitvi pa znaša 47 cm, kar je zelo veliko tudi za visoko kakovostno jeklo. Takih stvari pri Gradisu še nismo delali.

In tretjič: delali smo poceni! Pri tem se je tovariš inženir malce kilso nasmehnil. Poceni, seveda, morda ne bomo niti »skozji« prišli s ceno. Vsa dela smo delali po cenah iz leta 1960, kar pomeni, da nam ne priznajo novih kalkulacijskih osebnih dohodkov iz lanskega in letošnjega leta ampak le v povprečju 75 %. Pod normalnimi prilikami, če bi nam priznali lanske kalkulativne plače, bi znašala naša lanska realizacija ob lokotovornem kolodvoru ne 515 ampak 528 milijonov dinarjev. Nekaj pa nas je neslo tudi to, da je projekt predvidel sistem krovnih plošč pravokotno na smer nosilcev, kakršnih pa v obratu gradbenih izdelkov niso mogli napraviti. Zato smo morali projekt spreminjati in se lotiti dražje rešitve, ki je pa investitor ni priznal. Sploh se je cena kvadratnega metra skladiščne hale komaj nekaj nad 26 tisoč dinarjev, kar je zelo poceni.

No, lanski plan so izpolnili s 105 %, imajo pa dva inženirja, 3 tehnike in pet delovodij. Torej je

znesla povprečna realizacija na enega okrog 100 milijonov dinarjev, kar je zelo močna obremenitev strokovnjakov.

Imajo svojo menzo v Zalogu, iz katere so razvažali toplo malico po trikrat na dan na vsa gradbišča. Z njo so oskrbovali tudi Celjane, ki so gradili lokomotivsko postajo, in kolektiv podjetja Indop. Svojih stanovanj nimajo, razen lesenih barak, ki jih je nekaj v Zalogu, nekaj pa v Goričanah.

Kakšne so letošnje perspektive? V Goričanah je pri tovarni celuloze dela za okrog 300 milijonov, prevzetega pa za okoli 40 milijonov. Drugo je še predvideno in se pogajajo, da bi tudi to delo prevzelo naše gradbišče. Potlej je za okrog 30 milijonov dinarjev še na upravni stavbi loko-tovornega kolodvora. Za okrog 70 milijonov dinarjev je dela na poslopijih mesne industrije in hladilnice v Zalogu. Vse druge kapacitete so za sedaj še proste. Skupno je torej doslej prevzetega dela za 140 milijonov dinarjev. Gradnja reaktorja je zaenkrat padla v vodo. Dali so ponudbe za gradnjo dveh stanovanjskih blokov stanovanjskega sklada na Viču. Vsak blok bi stal predvidoma 185 milijonov dinarjev. Podjetje Koteks namerava graditi kafilerijo in skladišče za skupno 350 milijonov dinarjev in imajo glede tega majhno prednost, ker je blizu njihovega stanovanjskega naselja. Morda bi ta dela tudi mi projektirali. Predvidena je tudi gradnja osmih dvanajststanovanjskih montažnih hiš v Domžalah za prodajo, kar bi tudi prevzelo to gradbišče, če bo podjetje seveda dobilo toliko obratnih sredstev. To je pa zaenkrat tudi vse, kar bi bilo letos predvideno in kar bi prišlo v poštev za kolektiv tega gradbišča. Seveda pa bo treba priti s tem »na čisto« še pred glavno gradbeno sezono, da bi imel kolektiv jasne perspektive za letošnje leto.

To je na kratko podoba dela tega našega kolektiva, ki si je res veliko prizadeval, ob tem pa ni požel tolikšnih finančnih uspehov, kot bi bilo normalno, zaradi česar je bil prizadet tudi osebni dohodek in nič ne kaže, da bo ta kolektiv mogel ob zaključnem računu kaj »deliti« kot si ni mogel nič primakniti k osebnim dohodkom vse lansko leto.

V. J.

Tehnik Marija Kokovica in šef gradbišča inž. Tone Pogačnik pred skladiščno halo lokotovornega kolodvora

Pogled v notranjost skladiščne hale

Dober strokovnjak, gospodar in organizator

S seminarja za vodilne uslužbence na Pohorju

V letošnji sezoni je naše podjetje posvetilo precej pozornosti vzgoji kadrov in to ne le strokovni temo, več zlasti družbeno ekonomski vzgoji.

Dosedanji seminarji so bili namenjeni predvsem članom Zveze komunistov in sindikalnim funkcionarjem. Zadnji seminar, ki je bil od 19. do 24. februarja na Pohorju, pa so poslušali vodilni strokovni kadri našega podjetja.

Seminarja so se udeležili: Ivan Ciringer, Lojze Cepuš, Janez Dimnik, ing. Drago Dolenj, ing. Franc Gačnik, Bernard Gabrijelečič, ing. Hugo Keržan, Ivan Keršič, Jože Lorenčič, Anton Martinšek, Ivan Nipič, Rajko Pirnat, ing. Tone Pogačnik, ing. Drago Sever, ing. Lojze Stok, ing. Milivoj Sircelj, Ignac Sušteršič, ing. Lenart Treppo, Stane Uhan, Franc Vovk, ing. Branko Vasle, delno tudi ing. Alfred Peteln in ing. Stefan Mesarič.

Program seminarja je bil zamišljen tako, da bi seminaristi obdelali najvažnejše probleme iz ekonomike in je obsegal naslednje teme:

1. Leopold Krese — Vloga subjektivnih sil pri nadaljnjem razvoju gospodarsko družbenih odnosov.
2. Rado Miklič — Zakonodaja v podjetju in principu sprejemanja.
3. Stane Marinič — Celotni dohodek, njegovi elementi ter vpliv dohodka na produktivnost dela.
4. Ada Klanjšek — Socialna služba in produktivnost dela.
5. Viljem Merhar — Ekonomski principi kot osnova politike podjetja.
6. Jože Zakonjšek — Subjektivni faktor proizvodnje kot osnovni činitelj povišanja produktivnosti dela.
7. Pavle Juren — Organizacija podjetja.
8. Stane Možina — Osnove industrijske psihologije.
9. ing. Vladimir Čadež — Investicije in investicijska politika.

Današnja stopnja delavskega samoupravljanja izključuje suho stroko in je mnenje »češ, saj je dovolj, da sem dober strokovnjak« zmotno. Dober strokovnjak mora biti hkrati dober gospodar in organizator, ker bo le tako njegova strokovnost pripomogla h gospodarskemu razvoju in rasti podjetja. Zaradi tega mora biti dober strokovnjak do potankosti seznanjen z vsemi družbenimi dogajanja in mora do dna poznati poleg svoje stroke tudi vse družbeno politične in ekonomske probleme. Mora jih znati tudi reševati in biti zanje živo zainteresiran. Le tako bo mogoče od vodil-

nega strokovnega kadra pričakovati, da bo njegovo delo usmerjeno k rentabilnosti, produktivnosti in ekonomičnosti podjetja, oz. bo njegovo delo usmerjeno k napredku celotnega podjetja in gospodarstva. Hkrati pa bo opravičil svoje mesto v podjetju.

Udeleženci so ob pričetku seminarja izpolnili test, ob zaključku pa test in anketo. V obeh primerih so nakazali dovolj bogatih misli. Le-te bo treba vsekakor upoštevati pri našem nadaljnjem delu, bodisi glede gospodarjenja v podjetju kot tudi glede delavskega samoupravljanja. Zlasti pa bomo morali upoštevati pripombe k prizadevanju za nadaljnje izobraževanje. Udeleženci namreč menijo, da je decentralizirano delavsko samoupravljanje smiselno le, če so rentabilnost, ekonomičnost in produktivnost večje. S koncentracijo sredstev v sklade pa bo možno smotnejše gospodariti oz. smotrnejše skrbeti za tehnično opremljenost podjetja. To pa je osnovna komponenta za močen napredek in razvoj ekonomskega podjetja. Treba bo storiti vse potrebno, da bodo člani kolektiva decentralizacijo pravilno razumeli. Postaviti je jasen cilj razvoja podjetja kot celote in v tem začrtati pomen in vlogo vseh edinic. Edinice pa naj se trdneje povežejo v celoto podjetja. Prav tako kaže čimprej organizirati močan razvojni in znanstveno-raziskovalni sektor.

Delavsko samoupravljanje je treba v našem podjetju temeljito utrditi in ga razširiti od operativnega vodenja na dejansko delavsko samoupravljanje. To pa bo mogoče, meni večina udeležencev seminarja, če bodo organi delavskega samoupravljanja prvenstveno seznanjeni z njihovimi nalogami, dolžnostmi in pravicami, predvsem pa z ekonomskimi smernicami našega podjetja in celotnega gospodarstva. Zaradi tega navajajo mnogi izmed udeležencev seminarja, da bo potrebno organizirati načrtno in sistematično izobraževanje vseh organov upravljanja v podjetju. Program seminarjev mora biti konkreten. Izhodišče predavanj pa lastno podjetje. Predavanja sama morajo imeti močan družbeno političen ekonomski poudarek.

Zadnji seminar na Pohorju, ki je trajal vse teden, je zahteval od udeležencev mnogo intenzivnega dela. Predavanja so bila skupno z razpravami od 7 do 9 ur dnevno. Udeleženci seminarja so bili zelo disciplinirani. Med predavanji in z razpravo so si razjasnili marsikateri problem. Predavatelji so mnenja, da so bile razprave živahne in plodne.

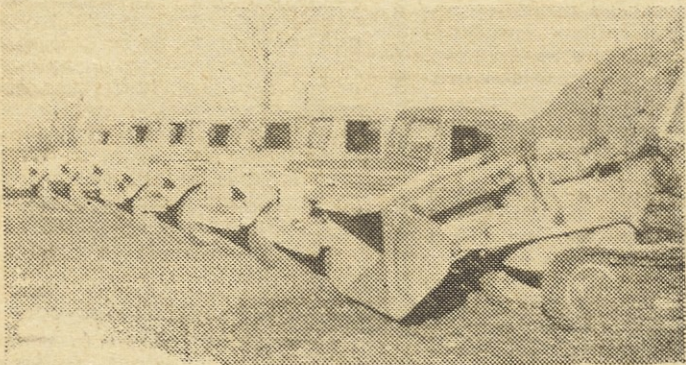
Uspešnost seminarja pa bo potrdilo naše nadaljnje sodelovanje za uspešen razvoj podjetja in za njegovo ekonomsko rast.

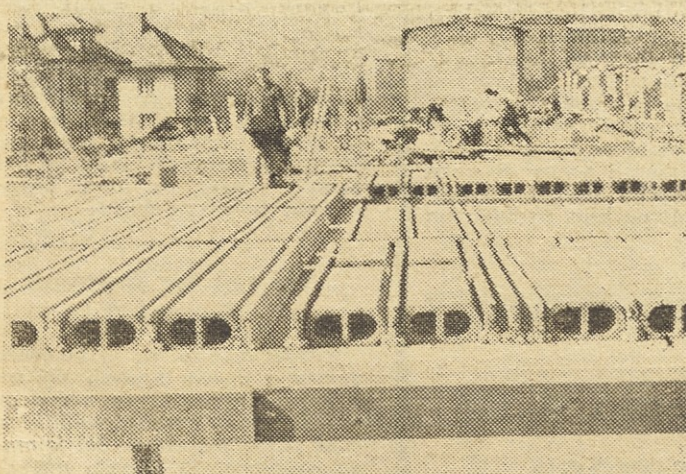
Le enkrat na leto imajo žene svoj praznik — kdaj imajo pa praznik moški? (Ing. Petelnova, ing. Maistrova, ing. Trepova)

Koliko požrtvovalnega dela, truda in odpovedi je bilo treba, da so nastali naši počitniški domovi, zato ostanejo domovi naša last, last članov kolektiva. Lansko leto je v naših domovih letovalo 1891 članov kolektiva. Z zadnje seje sindikalnih odborikov na Pohorju.

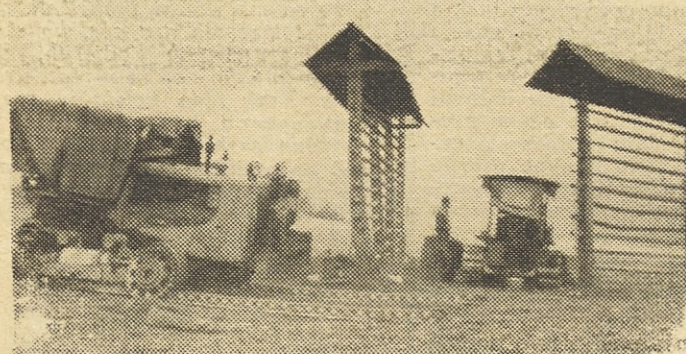
Pri izkopnih delih v Kidričevem je sodelovalo 10 7-tonskih avtomobilov znamke MAZ, en nakladač Katerpillar in en nakladač Liebherr

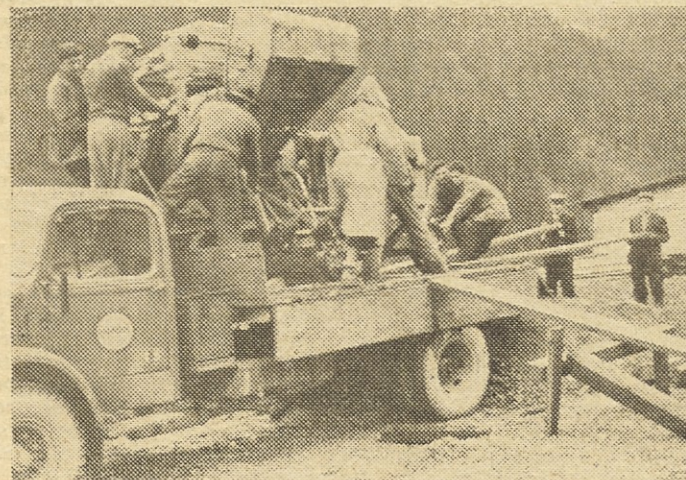
Stanovanjska zgradba za naše delavce na Jesenicah je že davno pod streho. V spomin na začetek gradnje jim naj bo ta slika

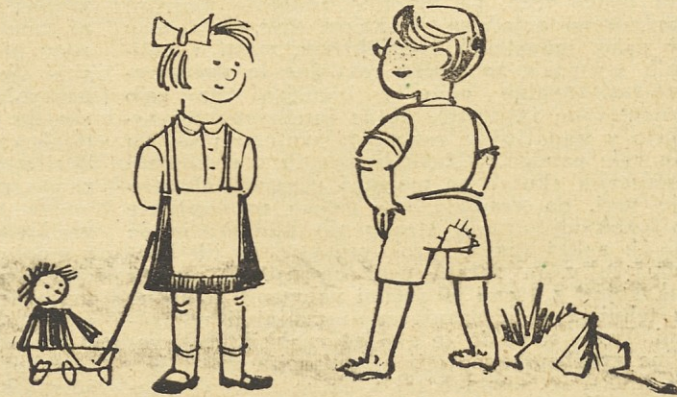
Da, to so naši pridni šoferji. V rekordnem času so na gradbišču Kidričevo naložili in prevozili na razdaljo 4 km 45.000 m² zemlje in pripeljali 10.000 m² gramoza

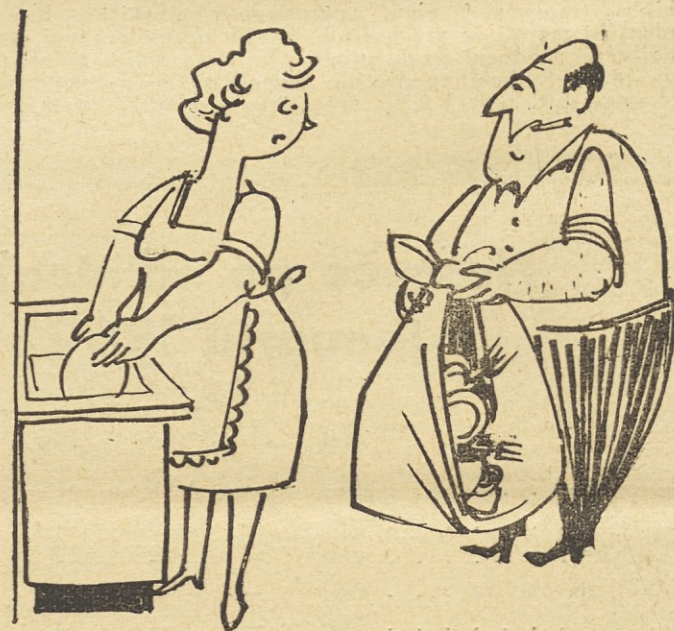
Mlatilni stroj? Ne, mehanična delavnica na Jesenicah. Včasih tudi kozolec pride prav

Horuk in 250 literski mešalec je že naložen na avto

»Moj ata ima pa avto, tvoj pa ne...«
»Moj ata pa doma posodo pomiva, tvoj pa ne...«

»Pa praviš, da ti vzame pospravljanje po kosilu velik časa...«

Ing. Tone Pogačnik na seminarju, ob temi Osnovne industrijske psihologije. »Človeka so proučevali že za časa Sokrata, pa ga še niso proučili: Tudi danes ga ne bomo — toda gorje nam če bi ga...«

»Tu piše, da po najnovejših analizah večina moških pomaga ženi le pri pripravi kurjave.«
»Bodi vesel, da imamo pri nas centralno kurjavo in tako ni potreba v ničemer pomagati.«

Večiko poklicanih a malo izvoljenih. Člani centrale podjetja, ki so ob zadnji krvodajalski akciji darovali svojo kri...